

FUNDACJA GENERAL ELŻBIETY ZAWACKIEJ
Archiwum i Muzeum Armii Krajowej
ul. ...
87-100 Toruń, tel. ... 65 22 188
e-mail: fund@wp.pl, www.zawacka.pl
NIP 956 16 25 127, REGON 870502736
KRS 00000 41692
Nr r-ku 82 1090 1506 0000 0000 5002 0244

poprzedni w dr-1060/1806

g.w 1/5
4/8

Jerzy Wultanski

87-300 Brodnica

pora Pom.
Brodnica PSZ
Zach.

++ Grzeszewski Tadeusz

M-1060/1806 Pom.
1

SPIS ZAWARTOŚCI
TECZKI

Groeswenski Tadewsz

J: M-1060/1806 Pom.

poza Pom. Brodnica, ISL, Zach.

I./1. Relacja —

I./2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące relatora —

I./3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące relatora —

II. Materiały uzupełniające relację k. G. S. 1-6

III./1. Materiały dotyczące rodziny relatora —

III./2. Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III./3. Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III./4. Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945

III./5. Inne ... —

IV. Korespondencja

.....
.....
.....

V. Nazwiskowe karty informacyjne k. —

VI. Fotografie dwa i ikono grafii

II. Materiały uzupełniające relacje: Gmieszewski
Tadeusz

1. Wultanski Jęsy, Tadeusz Gmieszewski [w:]

„Aby pamięć o nich nie zginęła”, Brodnica, 2000 k. 6 s. 1-6

Jerzy Muktaniski, Aby pamięć o
Nim nie zginęła, Brodnica 2000

Rozdział 12.

Tadeusz
Grzeszewski

Lata nauki. Początki pracy zawodowej.

Tadeusz Grzeszewski urodził się dnia 3 sierpnia 1912 roku w Golubiu. Jego rodzicami byli: Jakub mistrz krawiecki oraz Ludwika z domu Balcerowicz. Kształcił się w szkołach brodnickich. Edukację rozpoczął w Publicznej Szkole Powszechnej nr 1. Po uzyskaniu promocji do klasy szóstej przyjęty został 30 czerwca 1924 roku do kl. I Państwowego Gimnazjum Klasycznego (w „Rejestrze uczniów 1873-1966” zapisany pod pozycją 2703). Ukończywszy trzy klasy gimnazjalne przeniósł się w roku 1928 do Prywatnej Koedukacyjnej Szkoły Handlowej. Był jej uczniem w roku szkolnym 1928/1929. W dniu 1 września 1929 roku rozpoczął praktyczną naukę zawodu w Państwowym Urzędzie Katastralnym w Brodnicy. Pracował do 31 października 1933 roku. Z dniem 1 listopada 1933 powołany został do wojska. Służbę odbywał w dywizjonie lotniczym marynarki wojennej. W tym czasie ukończył kurs fotogrametrii. Od 10 stycznia 1936 roku w stopniu starszego marynarza przeniesiony został do rezerwy. W latach 1936-1939 pracował w różnych instytucjach związanych z miernictwem.

W harcerstwie.

Tadeusz Grzeszewski wstąpił do ZHP w Brodnicy dnia 10 września 1926 roku. Przyrzeczenie złożył 8 lipca 1927 roku. Należał do I Drużyny Harcerzy im. Tadeusza Kościuszki. Następnie był w III Drużynie Harcerzy im. Bolesława Chrobrego zastępowym (1 IX 1928 - 15 X 1928) oraz przybocznym (15 X 1928 - 22 III 1929), przejściowo pełniąc obowiązki jej drużynowego na podstawie rozkazu komendy hufca L.5/28 z 15 listopada 1928 roku. Z dniem 1 sierpnia 1931 przydzielony został do Zastępu Starszoharcerskiego. W roku szkolnym 1931/1932 zorganizował przy IV Drużynie Harcerzy im. ks. Józefa Poniatowskiego gromadę

Na pamiątkę I Zjazdu Buczan
 28-31 XII 1932 r.

Wawo
 Młodzi wiek
 "Bos-Kapelan"
 Adamski, Lwów
 Jędrzejowski
 Młoty

Pan Polak - Brony Zubr
 Młota Sinięcieli - April
 Młota Oborowa
 Sinięcieli
 Młota Osnowy
 S.A. Młota Młoty
 Garmoln
 Młota (Młota)
 Młota

Ljard, Kregu Ogustej
 Buczacz, który mieszka
 w wioskach Hali, Lwowa
 i w innych wioskach
 Lwowskiej

Komandosi Kumu Lwowa na Buczu
 fun Staństwa Mosiński (Lwowska Bucza-
 ta R.P.) opimę podać parętema boczankę

Pamiątka z I Zjazdu Buczan 28-31 XII 1932.

zuchów. Od 4 stycznia 1932 objął oficjalnie funkcję jej kierownika. Odbył próby na następujące stopnie harcerskie: młodzika - 25 kwietnia 1927, wywiadowcy - 5 grudnia 1931 oraz ćwika - 26 czerwca 1932 roku*. Od 5 do 15 lipca 1932 roku uczestniczył w zorganizowanym na Buczu szkoleniu specjalistycznym - Związkowym Kursie Zuchowym, którego komendantem był Stanisław Mościcki, bratanek prezydenta RP prof. Ignacego Mościckiego. Brał udział w I Konferencji Zuchowej „Buczan” w Sosnowcu w dniach 28, 29, 30 i 31 grudnia 1932 roku. Rozkazem L.8/36 z 25 września 1936 roku powołany został jako namiestnik zuchowy do składu komendy hufca. Pod swoją pieczęcią miał odtąd wszystkie gromady zuchów skupione w brodnickim hufcu.

Wojenne lata.

W dniu 1 sierpnia 1939 zmobilizowany otrzymał przydział do marynarki wojennej. Od września do kapitulacji w dniu 2 października 1939 roku brał udział w obronie Półwyspu Helskiego (na odcinku Juraty). Od 2 do 18 października 1939 roku przebywał w niewoli niemieckiej. Zbiegł w Pucku i powrócił do rodzinnego miasta. W okresie okupacji pracował w Biurze Pomiarów Zarządu Miejskiego, a później w Urzędzie Ziemskim w Brodnicy. Aresztowany w nocy z 23/24 marca 1941 więziony był przez dwa tygodnie w obozie w Potulicach. Wróciwszy do Brodnicy podjął przerwana w Urzędzie Ziemskim (das Bodenamt) pracę. W listopadzie 1943 roku losy wojny rzuciły go do Belgii, a następnie do Francji. Zgłosił się tam ochotniczo do Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie. Od 25 sierpnia 1944 do 23 października 1947 roku służył w 4 Dywizji Piechoty. Uzyskał awans do stopnia kaprała oraz - za udział w II wojnie światowej

1935.

1967.

po stronie aliantów - brytyjskie odznaczenie „THE WAR MEDAL 1939-1945”. (MEDAL ZA WOJNĘ 1939-1945).

Losy powojenne.

Do kraju powrócił 27 października 1947 roku. Pracował odtąd jako mierniczy w Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej - Zarząd Urządzeń Rolniczych w Bydgoszczy, a z dniem 1 czerwca 1954 roku otrzymał skierowanie do analogicznej pracy i instytucji w Olsztynie. Ostatnim jego miejscem zatrudnienia było Wojewódzkie Biuro Geodezji i Terenów Rolnych w Toruniu - Rejonowy Oddział w Brodnicy. Stąd z dniem 30 sierpnia 1979 roku przeszedł na emeryturę. Wyróżniony został odznakami: „ZA ZASŁUGI W DZIEDZINIE GEODEZJI I KARTOGRAFII” oraz „ZASŁUŻONY PRACOWNIK ROLNICTWA”.

Razem z mgr. Alfonsem Malickim z Brodnicy brał udział w corocznych spotkaniach obrońców Helu 1939 roku. Dnia 12 października 1978 roku otrzymał medal pamiątkowy „600 LECIE MIASTA HELU” za

zasługi dla rozwoju tego miasta. Społecznie działał w Polskim Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów, którego władze przyznały mu za to „ODZNAKĘ HONOROWĄ PZERI”. W wydanym z okazji jubileuszu albumie pt. „Brodnica 700 lat” (Bydgoszcz 1998) zamieszczono reprodukcje szeregu wykonanych przez niego w roku 1940 fotografii przedstawiających ówczesną Brodnicę (cały cykl obejmował kilkanaście zdjęć; mają one wartość archiwalną - niektóre przedstawiają obiekty przebudowane lub dziś już nie istniejące). W 55 rocznicę małżeństwa – w 1998 roku – udekorowany został wraz z żoną Janiną „MEDALEM ZA DŁUGOLETNIĘ POŻYCIE MAŁŻEŃSKIE” (data nadania: 5 III 1993).

Zmarł w Brodnicy 8 września 1998 roku. Spoczął na miejscowym cmentarzu parafialnym.

* W książeczce służbowej z 1931 roku na stronie 6 wymieniono następujące stopnie harcerskie: młodzik, wywiadowca, ćwik, ochotnik, włóczega, harcerz Rzeczypospolitej.

1. Na podstawie dokumentów udostępnionych przez p. Janinę Grzeszewską.
2. Jerzy Wulfański „Z dziejów brodnickiego harcerstwa”, Brodnica 1999.

Greszewski Jadwiga

